

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Vindkraft Nord AS
Boks 726
9487 Harstad

Vår dato: 23 MAI 2012
Vår ref.: 200704964-33 ke/thse
Arkiv: 511
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Tale Helen Seldal
thse@nve.no

Vindkraft Nord AS - Røst vindkraftverk- Røst kommune, Nordland. Omgjøring av vedtak

NVEs vedtak av 21.2.2011 om konsesjon til Røst vindkraftverk er påklaget av Norges Miljøvernforbund og Meteorologisk institutt. NVE tar klagen fra Meteorologisk institutt til følge, og med hjemmel i forvaltningsloven § 33 annet ledd omgjør NVE vårt vedtak av 21.2.2011. Med dette bortfaller tillatelsen til Røst vindkraftverk.

Bakgrunn

NVE meddelte Vindkraft Nord AS den 21.2.2011 konsesjon for Røst vindkraftverk. Det har kommet inn to klager, en fra Norges Miljøvernforbund av 25.2.2011 og en fra Meteorologisk institutt av 10.3.2011, med begrunnelse i brev av 16.3.2011. NVE har behandlet klagen. Nedenfor følger en gjennomgang av behandlingen.

Klagene

NVEs vedtak ble fattet 21.2.2011 og hadde klagefrist 14.3.2011. Begge partene påklaget vedtaket innen fristen. Det er følgelig klaget i rett tid, jf. forvaltningsloven § 29.

Norges Miljøvernforbund (Miljøvernforbundet) klager på vedtaket i brev av 25.2.2011. Klagen begrunnes i hovedsak med vindkraftverkets virkninger for naturmangfold, friluftsliv og turisme i tillegg til en generell motstand mot vindkraftutbygging på land i Norge.

Når det gjelder virkninger for naturmangfold, trekker Miljøvernforbundet frem vegetasjonstyper og fuglearter som finnes på Røst, og som kan være sårbare for vindkraftutbygging. De opplyser at det totalt finnes 15 rødlistede arter på Røst, hvorav én planteart (orejammemose), 13 fuglearter og én pattedyrart (oter). Miljøvernforbundet fremhever habitatforringelse, kollisjonsrisiko og forstyrrelser i hekkeperioden som de mest negative virkningene for fugleliv i området.

Vedrørende virkninger for friluftsliv og turisme, peker Miljøvernforbundet på støy, skyggekast, visuelle virkninger og fare for iskast på vinterstid.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Miljøvernforbundet uttrykker en generell motstand mot vindkraftutbygging på land i Norge. Dette begrunnes blant annet med at Norge bør få sin hovedkraftforsyning fra utbygget vannkraft, og at målet i Stortingsmelding nr. 29 om 3 TWh vindkraft innen 2010 er oppfylt. Miljøvernforbundet mener at reduksjon i CO₂-utslipp bør sikres gjennom alternative tiltak som reduksjon av salg til utlandet, effektivisering av eksisterende vannkraftverk og iverksetting av ENØK-tiltak fremfor utbygging av nye arealkrevende produksjonsanlegg.

Meteorologisk institutt (MI) klager på vedtaket i brev av 10.3.2011, og begrunner sin klage i brev av 16.3.2011. I begrunnelsen viser MI til fremlagt dokumentasjon i saken fra Teleplan på vegne av Vindkraft Nord AS og dem selv, som omhandler vindturbiners innvirkning på yteevnen til en værradar som befinner seg nær vindturbinene. MI påpeker at NVE har registrert at MI mener Teleplans rapport inneholder flere faktafeil, men at rapporten ikke har blitt oppdatert og likevel ligger til grunn for vedtaket. Videre opplyser de at den dokumentasjon som MI har lagt frem og som viser vindturbiners negative virkninger for værradarers yteevne ikke er tilbakevist av Vindkraft Nord AS eller Teleplan. De viser spesielt til OPERA-rapporten¹, som sammenstiller forskning og erfaringer i Europa. Rapporten konkluderer med at radardata vil bli negativt påvirket som følge av både blokkering, støy og forstyrrelser av dopplerdata. På bakgrunn av manglende tilbakevisning av disse konklusjonene, er MI av den oppfatning at en utbygging av Røst vindkraftverk vil medføre at eksisterende værradar på Røst vil være lite egnet til meteorologiske observasjoner i fremtiden. De understreker at en operativ værradar på Røst er viktig fordi tettheten av værobservasjoner er lav i dette området, og fordi den er av betydning for lufttrafikken til og fra Bodø lufthavn.

Avslutningsvis påpeker MI at det til tross for ovennevnte feil og manglende svar, ikke er satt vilkår i konsesjonen som ivaretar MIs interesser dersom det viser seg at værradaren ikke kan benyttes til meteorologiske formål etter at vindkraftverket er etablert.

I brev av 23.6.2011 viser MI til de to fagrapportene som er utarbeidet i forbindelse med konsesjonssøknaden om Røst vindkraftverk, "Røst vindpark og værradaren på Røst" utarbeidet av StormGeo, og "Røst, lokalisering av radar og vindkraftverk" utarbeidet av Teleplan. I brevet opplyser MI at rapportene inneholder feil, mangler og referanser til resultater som går på tvers av akkumulert kunnskap på feltet. Videre viser MI til resultater fra et nytt forskningsprosjekt i Sverige som underbygger de argumenter som ligger til grunn for MIs klage. MI oppgir at sluttrapporten for dette prosjektet, VINDRAD-rapporten², konkluderer med at vindturbiner ikke bør etableres innen en sone på fem km omkring radaren.

Tiltakshavers kommentarer til klagen

Vindkraft Nord AS (VKN) har kommentert de innkomne klagen i e-post av 9.5.2011.

Vedrørende klagen fra Norges Miljøvernforbund har VKN kommentert argumentene mot vindkraft generelt. Disse kommentarene er ikke gjengitt her. Når det gjelder Miljøvernforbundets argument om vern av urørt natur, kommenterer VKN at Røst er preget av fysiske inngrep i form av bebyggelse, industrianlegg, veier, kaianlegg og sjøkabler. De viser også til at Verdensarvsekretariatet stiller seg positive til utbygging av et begrenset antall vindturbiner på Røst.

I sin kommentar til klagen fra MI, opplyser VKN at det er presisert fra Røst kommunes administrasjon at planene om Røst vindkraftverk er en aktualisering av utredninger som går tilbake til 80-tallet som en

¹ OPERA II WP 1.8, *Impact of Wind Turbines on Weather Radars*, 12/2006

² Swedish Meteorological and Hydrological Institute, Swedish Armed Forces. *VINDRAD Project report v1.0. A tool for calculation of interference from Wind Power station to Weather Radars*, 2011

del av en plan for kraftforsyning og energiberedskap på Røst, og at MI var kjent med disse planene da værradaren ble etablert for ca. syv år siden. Det bekreftes av daværende rådmann i Røst kommune Gjermund Molund at MI i møter var gjort kjent med planene om vindkraftverk på Røst før den kommunale planbehandlingen av værradaren. VKN er av den oppfatning at MI måtte ha bedømt risiko for kraftforsyning via vindkraftanlegg på Sandholmen på det tidspunkt det ble besluttet å etablere en værradar.

Videre viser VKN til en utredning de har fått gjennomført av Teleplan, og hevder at det fremgår i denne at MI har misforstått vesentlig innhold i OPERA-rapporten. Teleplan mener videre at OPERA-rapportens konklusjon, om at ingen vindturbin bør plasseres nærmere enn 5 km fra en C-båndradar, er både uforståelig og udokumentert. VKN er på bakgrunn av Teleplans rapport av den oppfatning at vindturbiner kun vil redusere værradarens funksjonalitet lokalt ved vindturbinenes plassering.

NVEs vurdering

Når det gjelder klagen fra Norges Miljøvernforbund, viser NVE til "Bakgrunn for vedtak" av 21.2.2011, hvor tiltakets virkninger for naturmangfold, friluftsliv og turisme er vurdert. NVE kan ikke se at klagen inneholder nye opplysninger av betydning for vedtaket. Når det gjelder Miljøvernforbundets prinsipielle motstand mot vindkraftutbygging, er dette forhold som etter NVEs vurdering ikke har betydning for enkeltvedtak, og er derfor ikke behandlet her.

Vedrørende klagen fra MI konstaterer NVE at det er faglig uenighet om hvordan vindturbinene vil virke inn på værradarens yteevne. NVE har hatt møter med begge parter, og finner det usannsynlig at ytterligere utredning vil kunne gjøre saken klarere. I et møte mellom NVE og MI den 26.8.2011 ble det blant annet uttrykt at flysikkerheten til Bodø lufthavn vil bli redusert som følge av at vindturbinene vil utvide en eksisterende blokkert sektor mellom værradaren og lufthavnen. NVE har funnet det nødvendig å innhente nye uttalelser fra Luftfartstilsynet og Avinor. Instansene bekrefter at en svekkelse av værradaren på Røst vil være uheldig for Bodø lufthavn.

Det er gjennom Luftfartstilsynets og Avinors uttalelser fremkommet nye opplysninger av betydning for konsesjonsvedtaket, og som gjør det riktig å vurdere saken på nytt. Videre viser vi til at NVE i etterkant av konsesjonsavgjørelsen for Røst har sluttbehandlet søknad om konsesjon for Dønnesfjord Vindkraftverk i Hasvik kommune, Finnmark. Begge vindkraftverkene har samme tiltakshaver, og også Dønnesfjord er vurdert å få virkning for en av MIs værradarer. Det er den samme konsulenten som har utredet potensielle virkninger på værradaranlegg for begge sakene, og i hovedsak er det den samme dokumentasjonen som går igjen i begge sakene. Gjennom behandlingen av Dønnesfjord vindkraftverk fremkommer det forskjeller mellom Røst vindkraftverk og Dønnesfjord vindkraftverk som etter vårt syn er av avgjørende betydning for vår vurdering de to sakene. NVE har i dag gitt konsesjon til bygging av drift av Dønnesfjord vindkraftverk. Det vises til notatet "Bakgrunn for vedtak - Dønnesfjord vindkraftverk" av i dag for en grundigere redegjørelse av temaet.

NVE viser til at på Røst er turbinene planlagt i værradarens hovedstråle, og i enda kortere avstand fra radaren enn det som er gjeldende for Dønnesfjord. Dette tilsier etter vår vurdering at virkningen av Røst vindkraftverk på værradaren her sannsynligvis vil være større enn virkningen Dønnesfjord vindkraftverk vil ha for værradaren i Hasvik. I tillegg påpeker vi at den dokumentasjonen som foreligger fra MI i hovedsak beskriver virkninger for tiltak som ligger innenfor radarens hovedstråle. Dønnesfjord vindkraftverk er planlagt lavere i terrenget og i sin helhet under radarens hovedstråle. Vi finner derfor de potensielle virkningene for radaren på Røst bredere dokumentert enn hva som er gjeldende for radaren i Hasvik, bla. ettersom VINDRAD-rapporten kun beskriver virkninger for vindkraftanlegg innenfor en værradars hovedstråle.

Videre viser vi til Luftfartstilsynets og Avinors uttalelse om at en potensiell svekkelse av værradaren på Røst vil være uheldig for Bodø lufthavn. I motsetning til for Dønnesfjord, er det på Røst fremlagt påstander om at det kan foreligge fare for flysikkerhet. NVE vektlegger i vår nye vurdering hensynet til mulige virkninger for Bodø lufthavn.

Radaren har i dag en viktig funksjon for Bodø lufthavn. NVE finner ikke å kunne ta hensyn til tiltakshavers anførsler om at planene om vindkraftverket forelå før værradaren på Røst ble bygget.

NVEs vedtak

Med bakgrunn i ovenstående vil NVE, i henhold til forvaltningsloven § 33 annet ledd, endre vedtaket til fordel for klager. Søknad om konsesjon for Røst vindkraftverk avslås herved.

Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra det tidspunkt denne underretning er kommet frem, jf. fvl. kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Per Sanderud

vassdrags- og energidirektør

Rune Flatby

avdelingsdirektør

Kopi:

- Røst kommune, 8064 Røst
- Nordland fylkeskommune, Fylkeshuset, 8048 BODØ
- Fylkesmannen i Nordland, Statens Hus, Moloveien 10, 8002 Bodø
- Meteorologisk institutt, Postboks 43 Blindern, 0313 OSLO
- Norges Miljøvernforbund, Postboks 593, 5806 BERGEN